

ŠKOLSKO NATJECANJE IZ POVIJESTI
ŠKOLSKA GODINA: 2010./2011.
Srijeda, 19. siječnja 2011.
13,00 – 14,00 sati

OSNOVNA ŠKOLA: VII. RAZRED

.....
ime i prezime

bodovi

71	
----	--

Rješavanje testa traje 60 minuta. Test se rješava isključivo kemijskom olovkom.
Netočno ili nepotpuno riješeni zadatci, kao i naknadno ispravljeni odgovori, ne vrednuju se.
Osobna i zemljopisna imena (i prezimena) pišu se izvorno.
Po završetku testiranja bit ćete upoznati s ispravnim rješenjima pitanja u testu.

I. U zadatcima koji slijede samo je jedan odgovor točan. Zaokružite slovo ispred točnoga odgovora.

1. Koja je zemlja u Europi bila središte prosvjetiteljskog pokreta?

1	
---	--

- A. Engleska
- B. Španjolska
- C. Francuska
- D. Habsburška Monarhija

2. Koliko je svezaka sadržavala Enciklopedija koju su pokrenuli prosvjetitelji u Francuskoj?

1	
---	--

- A. 33
- B. 32
- C. 30
- D. 31

3. Tko je bila prva žena na Habsburškom prijestolju?

1	
---	--

- A. Katarina II.
- B. Elizabeta
- C. Marija Antoaneta
- D. Marija Terezija

4. Koje se godine zbio napad/juriš na Bastillu?

1	
---	--

- A. 1789.
- B. 1791.
- C. 1792.
- D. 1790.

5. Koliko je kolonija na obali sjevernoameričkog kontinenta u 18. stoljeću priznavalo vlast engleskog kralja?

1	
---	--

- A. 13
- B. 12
- C. 15
- D. 14

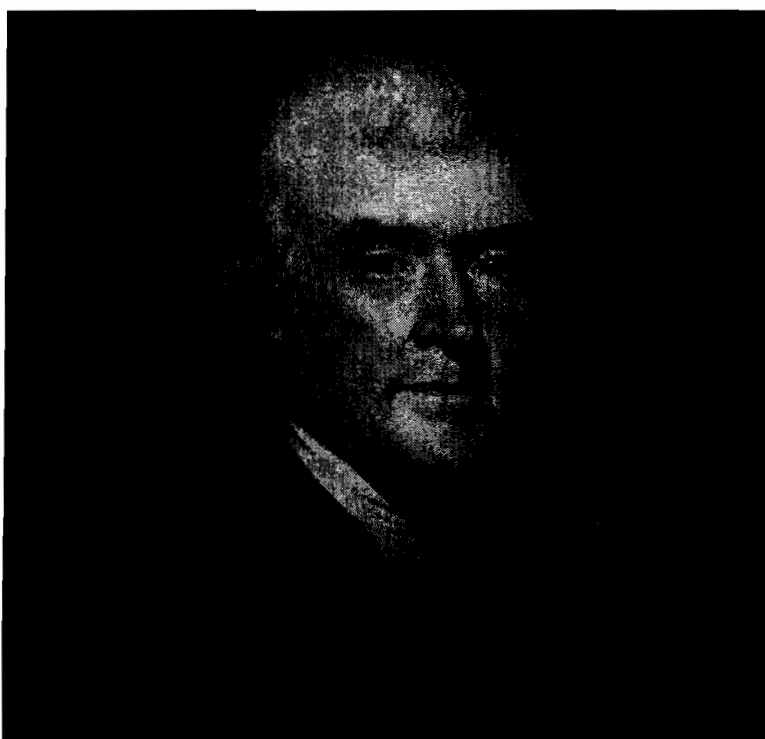
6. Kako se zovu prve novine na hrvatskom jeziku u Dalmaciji?

1	
---	--

- A. Novine horvatsko-slavonsko-dalmatinske
- B. Novine Horvatzke
- C. Zora Dalmatinska
- D. Kraglski Dalmatin

7. Kako se zove glavni tvorac Deklaracije nezavisnosti ?

1	
---	--

- A. George Washington
- B. Thomas Jefferson
- C. Benjamin Franklin
- D. James Cook

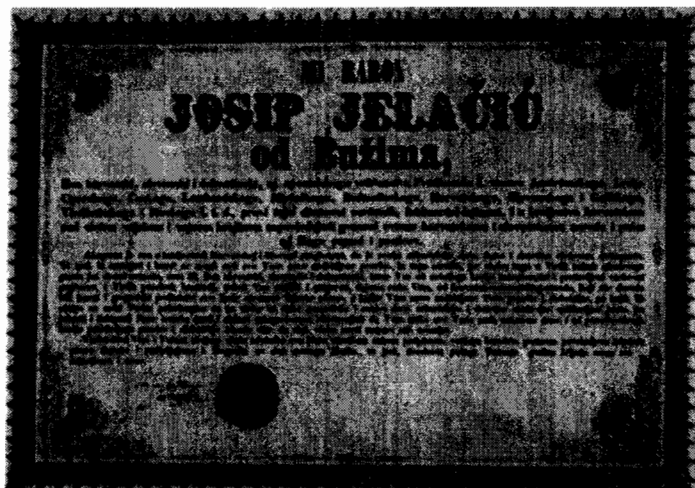
8. Kako se zove hrvatsko stanovništvo koje je u većem broju naseljavalo Burgenland?

1	
---	--

- A. moliški Hrvati
- B. gradišćanski Hrvati
- C. bokeljski Hrvati
- D. Karaševci

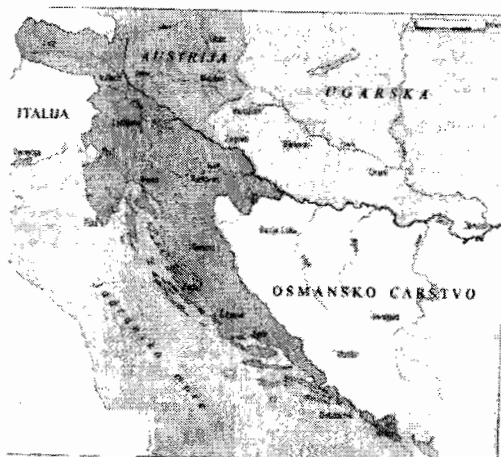
9. Koje godine je Josip Jelačić ukinuo kmetstvo u Hrvatskoj?

1	
---	--

- A. 1847.
- B. 1845.
- C. 1848.
- D. 1849.

10. Kako se zovu hrvatske i slovenske zemlje kojima su vladali Francuzi za vrijeme Napoleona?

- A. Mletačka Republika
- B. Ilirske pokrajine
- C. Dubrovačka Republika
- D. Dalmacija

1	
---	--

11. Kako se zove autor „Kratke osnove horvatsko-slavenskog pravopisanja“?

- A. Ljudevit Gaj
- B. grof Janko Drašković
- C. Ivan Kukuljević Sakcinski
- D. Dimitrije Demeter

1	
---	--

12. Pročitajte ulomak izvornoga povijesnog teksta. U njemu je izražena misao da se ljudi rađaju slobodni te da bi pred zakonom svi trebali biti jednaki, ravnopravni. Iz koje je to povelje?

1	
---	--

„...čl.1. Ljudi se rađaju i ostaju slobodni i jednaki u pravima. Društvene se razlike mogu temeljiti samo na općoj koristi. čl.2. Cilj svakog državnog udruživanja jest zaštita prirodnih i nezastarivih prava čovjeka. ta su prava: sloboda, vlasništvo, sigurnost i otpor protiv ugnjetavanja“

- A. Deklaracija o pravima čovjeka i građana
- B. Zahtijevanja naroda
- C. Povelja o pravima
- D. Deklaracija neovisnosti

II. U sljedećim zadacima poredajte kronološki navedene pojmove, događaje, procese ili osobe, upisivanjem rednih brojeva od 1. do 5. na praznu crtu iza slova, tako da 1. označava najstariji, a 5. najmlađi.

13. Poredajte kronološki navedene pojmove.

2	
---	--

- A. _____ početak Američkog rata za nezavisnost
- B. _____ Bostonska čajanka
- C. _____ skupština Državnih staleža u Francuskoj
- D. _____ „Bitka naroda“ kod Leipziga
- E. _____ Patent o vjerskoj toleranciji

14. Poredajte kronološki navedene događaje.

2	
---	--

- A. _____ Ustav SAD-a
- B. _____ donošenje *Deklaracije neovisnosti*
- C. _____ Napad na Bastille
- D. _____ prvi parna lokomotiva
- E. _____ dolazak jakobinaca na vlast

15. Poredajte kronološki navedene procese.

2	
---	--

- A. _____ građanski rat za nezavisnost
- B. _____ teritorijalne promjene nakon Bečkoga mira
- C. _____ Ukidanje kmetstva u Hrvatskoj
- D. _____ hrvatske zemlje pod Francuskom vlašću
- E. _____ Francuska revolucija

16. Poredajte kronološki navedene vladare.

2

- A. _____ Franjo I.
 B. _____ Josip II.
 C. _____ Marija Terezija
 D. _____ Ferdinand I.
 E. _____ Franjo Josip I.

17. Poredajte kronološki navedene institucije ili dokumente po nastanku.

2

- A. _____ Hrvatska pragmatička sankcija
 B. _____ Hrvatsko kraljevsko vijeće
 C. _____ Kraljevska akademija u Zagrebu
 D. _____ Narodni konvent
 E. _____ Ustav u Francuskoj

III. U sljedećim zadatcima povežite međusobno srodne pojmove upisivanjem slova na praznu crtu iza broja. Dva od ponuđenih pojmova nemaju svoj adekvatan par i nigdje se ne pripisuju.

18. Pridružite osobe područjima na kojima su dale doprinos ljudskom društvu.

3

1. _____ Nikola Škrlec Lomnički	A. književnost
2. _____ Josip Ruđer Bošković	B. arhitektura
3. _____ Janko Drašković	C. glazba
4. _____ Vatroslav Lisinski	D. gospodarstvo
5. _____ Matija Antun Reljković	E. politika
	F. znanost
	G. graditeljstvo

19. Povežite osobu s odgovarajućim pojmom.

3

1. _____ Građanski zakonik	A. Thomas Jefferson
2. _____ <i>Deklaracija neovisnosti</i>	B. Voltaire
3. _____ <i>Patent o vjerskoj toleranciji</i>	C. Maximilien Robespierre
4. _____ prosvjetiteljstvo	D. Napoleon Bonaparte
5. _____ prosvijećeni apsolutizam	E. Robert Fulton
	F. Katarina II.
	G. Josip II.

20. Pridružite autorima njihova djela.

3

1. _____ Andrija Kačić Miošić	A. <i>Satir iliti divlji čovjek</i>
2. _____ Matija Antun Relković	B. <i>Put po Dalmaciji</i>
3. _____ Albert Fortis	C. <i>Matijaš Grabancijaš dijak</i>
4. _____ Ljudevit Gaj	D. <i>Razgovor ugodni naroda slovinskoga</i>
5. _____ Ilija Garašanin	E. <i>Lexicon latino-italico-illyricum</i>
	F. <i>Načertanije</i>
	G. <i>Kratka osnova horvatsko-slavonskog pravopisanja</i>

21. Povežite državu s odgovarajućim pojmom.

3

1. _____ karbonari	A. Sjedinjene Američke Države
2. _____ istočno pitanje	B. Francuska
3. _____ Dan zahvalnosti	C. Osmansko Carstvo
4. _____ <i>Građanski zakonik</i>	D. Velika Britanija
5. _____ urbar	E. Habsburška Monarhija
	F. Rusija
	G. Italija

22. Pridružite događajima odgovarajuću godinu.

3

1. _____ građanski zakonik	A. 1804.
2. _____ Francuzi ušli u Dubrovnik	B. 1807.
3. _____ Patent o vjerskoj toleranciji	C. 1712.
4. _____ prvi parobrod	D. 1719.
5. _____ donesena Hrvatska pragmatička sankcija	E. 1806.
	F. 1781.
	G. 1791.

23. Povežite osobe s njihovom povijesnom ulogom.

3

1. _____ Marija Terezija	A. konstruktor
2. _____ George Washington	B. predsjednik
3. _____ Clemes/Klemens Lothar von Metternich	C. enciklopedist
4. _____ James Watt	D. kancelar
5. _____ Denis Diderot	E. vladar
	F. osvajač
	G. književnik

24. Povežite godine s odgovarajućim činjenicama.

3

1. _____ 1842.	A. objavljen <i>Satir iliti divji čovik</i>
2. _____ 1776.	B. Kraljevska akademija u Zagrebu
3. _____ 1762.	C. mađarski jezik uveden u hrvatske škole
4. _____ 1827.	D. reforma izbornog zakona u Dubrovniku
5. _____ 1797.	E. pad Venecije (Mletačke Republike)
	F. osnivanje Matice ilirske
	G. zasjedao Hrvatski sabor

25. Pridružite pojmovima njihova značenja.

3

1. _____ urbanizacija	A. porast stanovništva u gradovima
2. _____ apsolutizam	B. politika što većeg izvoza i što manjeg uvoza
3. _____ alijansa	C. neograničena ili potpuna vlast vladara
4. _____ jakobinci	D. francuski radikalni revolucionari
5. _____ emancipacija	E. engleski konzervativci
	F. politički savez
	G. oslobođenje od nekog oblika ovisnosti

26. Povežite institucije s njihovom povijesnom ulogom.

3

1. _____ Kraljevsko vijeće	A. upravitelj, sudac i vojni zapovjednik
2. _____ ban	B. upravno tijelo
3. _____ Kongres	C. zemaljski sud
4. _____ Ustav	D. skupština ili sastanak
5. _____ sinagoga	E. temeljni zakon
	F. židovski molitveni dom
	G. mletački namjesnik u Dalmaciji

27. Povežite dokumente s njihovim značenjem.

3

1. _____ Hrvatska pragmatička sankcija	A. regulira školski sustav
2. _____ <i>Zahtijevanja naroda</i>	B. uređuje obveze kmetova
3. _____ Urbar	C. regulira položaj pripadnika svih vjera
4. _____ Patent o vjerskoj snošljivosti	D. zahtjevi hrvatskog narodnog pokreta
5. _____ Deklaracija o pravima čovjeka i građana	E. regulira slobodu i ravnopravnost ljudi
	F. utvrđuje ovisnost Hrvatske o Ugarskoj
	G. regulira prijenos vladarskih prava na žensku osobu

IV. U sljedećim zadacima dopunite rečenice tako da na praznu crtu upišete jedan odgovarajući pojam.

28. Najznačajniji slovenski preporoditelj i pjesnik bio je France

_____.

1

29. Sjedište Hrvatskog kraljevskog vijeća preneseno je 1776. iz grada _____ u Zagreb.

1

30. Autor prve opere „Ljubav i zloba“ na hrvatskom jeziku zvao se Vatroslav

_____.

1

31. Bečki kongres sazvan je _____ godine. 1
32. Rečenicu „da vladar treba biti prvi sluga svome narodu“ izjavio je vladar _____ . 1
33. Putopisac po Dalmaciji u 18. stoljeću bio je Alberto _____ . 1
34. Barun Trenk bio je pripadnik slavonskih _____ . 1
35. Cesta koja je povezivala Karlovac i Rijeku zvala se _____ . 1
36. Francusko društvo se do revolucije dijelilo na svećenstvo, plemstvo i _____ . 1
37. Događaj u kojem su sanduke sa čajem stanovnici Bostona u znak prosvjeda i bojkota engleske robe u more bacili zove se _____ . 1

V. U sljedećim zadacima proučite povijesne izvore i kratko odgovorite na postavljena pitanja.

38. Proučite ulomak izvornoga povijesnog teksta i odgovorite na pitanja.

„...Među pripadnicima preporodnog pokreta u Hrvatskoj bilo je malo žena. Najistaknutija je bila Dragojla Jarnević. Radila je kao učiteljica. Pisala je pjesme, pripovijetke, a napisala je i jedan roman...“

A. O kome se govori u ovom ulomku? 1

B. Kojeg je pokreta bila pripadnica o kojoj se govori u tekstu? 1

C. Kojeg je zanimanja bila osoba u ovom ulomku? 1

39. Proučite ulomak izvornoga povijesnog teksta i odgovorite na pitanja?

„...Napao je Rusiju i zauzeo Moskvu. Da je ruski car sklopio mir, kao što je učinila većina napoleonovih neprijatelja u sličnim okolnostima, bila bi se završila ta napeta kockarska igra. Ali on to nije učinio, i Napoleon se morao suočiti ili s beskrajnim daljnjim ratom, bez jasnih izgleda na pobjedu, ili s povlačenjem....“

A. O kome se govori u tekstu?

1	
---	--

B. Koji grad je zauzeo?

1	
---	--

C. S kojom je zemljom ratovao?

1	
---	--

40. Proučite ulomak izvornoga povijesnog teksta i odgovorite na pitanja?

„...On je jedan od ljudi koji su rođeni u uniformi. Krajiško dijete i pjesnik. Voli svoj narod i cijelo Slavenstvo.(...) Njegov život iz doba kada je bio pukovnik, uzoran je s moralnih gledišta-krajišnici nikada nisu imali boljeg pukovnika. (...) Njegova privrženost Habsburgovcima datira od njegova izdignuća za bana. (...) Kao ban ima jedino tu vrlinu da je Hrvat-svjetsku politiku on ne razumije, unutrašnje odnose u Austriji ne poznaje. ...“

A. O kome se govori u ovom ulomku?

1	
---	--

B. Kojim vladarima je privržen?

1	
---	--

C. Na koju funkciju je uzdignut?

1	
---	--

Školsko natjecanje iz povijesti

Osnovna škola: sedmi razred

Školska godina: 2010. / 2011.

ODGOVORI I BODOVANJE

1. **C. Francuska** (1 bod za točan odgovor, netočan 0 bodova)
2. **A. 33** (1 bod za točan odgovor, netočan 0 bodova)
3. **D. Marija Terezija**(1 bod za točan odgovor, netočan 0 bodova)
4. **A. 1789.** (1 bod za točan odgovor, netočan 0 bodova)
5. **A. 13** (1 bod za točan odgovor, netočan 0 bodova)
6. **D. Kragliski Dalmatin** (1 bod za točan odgovor, netočan 0 bodova)
7. **B. Thomas Jefferson** (1 bod za točan odgovor, netočan 0 bodova)
8. **B. gradišćanski Hrvati** (1 bod za točan odgovor, netočan 0 bodova)
9. **C. 1848.** (1 bod za točan odgovor, netočan 0 bodova)
10. **B. Ilirske pokrajine** (1 bod za točan odgovor, netočan 0 bodova)
11. **A. Ljudevit Gaj** (1 bod za točan odgovor, netočan 0 bodova)
12. **A. Deklaracija o pravima čovjeka i građana** (1 bod za točan odgovor, netočan 0 bodova)

13. **A 2, B 1, C 4, D 5, E 3** (2 boda za točan odgovor, netočan 0 bodova)
14. **A 2, B 1, C 3, D 5, E 4** (2 boda za točan odgovor, netočan 0 bodova)
15. **A1, B 4, C 5, D 3, E 2** (2 boda za točan odgovor, netočan 0 bodova)
16. **A 3, B 2, C 1, D 4, E 5** (2 boda za točan odgovor, netočan 0 bodova)
17. **A 1, B 2, C 3, D 5, E 4** (2 boda za točan odgovor, netočan 0 bodova)

18. **1 D, 2 F, 3 E, 4 C, 5 A** (0 točnih=0 bodova, 1 i 2 točnih=1 bod, 3 i 4 točnih=2 boda, 5 točnih=3 boda)
19. **1 D, 2 A, 3 G, 4 B, 5 F** (0 točnih=0 bodova, 1 i 2 točnih=1 bod, 3 i 4 točnih=2 boda, 5 točnih=3 boda)
20. **1 D, 2 A, 3 B, 3⁴ G, 5 F** (0 točnih=0 bodova, 1 i 2 točnih=1 bod, 3 i 4 točnih=2 boda, 5 točnih=3 boda)
21. **1 G, 2 C, 3 A, 4 B, 5 E** (0 točnih=0 bodova, 1 i 2 točnih=1 bod, 3 i 4 točnih=2 boda, 5 točnih=3 boda)

22. **1 A, 2 E, 3 F, 4 B, 5 C** (0 točnih=0 bodova, 1 i 2 točnih=1 bod, 3 i 4 točnih=2 boda, 5 točnih=3 boda)
23. **1 E, 2 B, 3 D, 4 A, 5 C** (0 točnih=0 bodova, 1 i 2 točnih=1 bod, 3 i 4 točnih=2 boda, 5 točnih=3 boda)
24. **1 F, 2 B, 3 A, 4 C, 5 E** (0 točnih=0 bodova, 1 i 2 točnih=1 bod, 3 i 4 točnih=2 boda, 5 točnih=3 boda)
25. **1 A, 2 C, 3 F, 4 D, 5 G** (0 točnih=0 bodova, 1 i 2 točnih=1 bod, 3 i 4 točnih=2 boda, 5 točnih=3 boda)
26. **1 B, 2 A, 3 D, 4 E, 5 F** (0 točnih=0 bodova, 1 i 2 točnih=1 bod, 3 i 4 točnih=2 boda, 5 točnih=3 boda)
27. **1 G, 2 D, 3 B, 4 C, 5 E** (0 točnih=0 bodova, 1 i 2 točnih=1 bod, 3 i 4 točnih=2 boda, 5 točnih=3 boda)
28. **Prešern/Prešeren** (1 bod za točan odgovor, netočan 0 bodova)
29. **Varaždina** (1 bod za točan odgovor, netočan 0 bodova)
30. **Lisinski** (1 bod za točan odgovor, netočan 0 bodova)
31. **1815** (1 bod za točan odgovor, netočan 0 bodova) *1814*
32. **Fridrih II.** (1 bod za točan odgovor, netočan 0 bodova) *20057, SK
Fridrik - SK*
33. **Fortis** (1 bod za točan odgovor, netočan 0 bodova)
34. **panduri** (1 bod za točan odgovor, netočan 0 bodova)
35. **Karolinska cesta/Karolina** (1 bod za točan odgovor, netočan 0 bodova)
36. **Treći stalež** (1 bod za točan odgovor, netočan 0 bodova)
37. **Bostonska čajanka** (1 bod za točan odgovor, netočan 0 bodova) *1800*
38. **A. Dragojla Jarnević/ B. preporodnog pokreta/preporodnog / C. učiteljica** (1 bod na svaki točan odgovor, netočan 0 bodova, ukupno do 3 boda)
39. **A. Napoleon/Napoleon Bonaparte / B. Moskva/ C. Rusija** (1 bod na svaki točan odgovor, netočan 0 bodova, ukupno do 3 boda)
40. **A. Josip Jelačić / B. Habsburgovcima / C. ban/banska** (1 bod na svaki točan odgovor, netočan 0 bodova, ukupno do 3 boda)